

高等学校试用教材

俄 语

第一册

同济大学外语教研室等编

人民教育出版社

高等学校试用教材

俄 语

第一册

同济大学外语教研室等编

人民教育出版社

俄 语

第一册

同济大学外语教研室等编

*

人民教育出版社出版

新华书店上海发行所发行

上海市印刷三厂印刷

*

1978年3月第1版 1978年7月第1次印刷

书号 9012·022 定价 0.46元

前 言

本书是根据高等学校工科外语教材编写会议拟定的《俄语编写大纲》编写的，以中学学过俄语的学生为教学对象，但内容从语音编起。本书适合高等学校工科各专业使用。

全书共分四册。本书为第一册，共15课；单词 272 个；课文约8000印刷符号；语音 2 课，以复习一些难发的音为主；语法11课，以变格变位为主。

第 1 课和第 2 课有课文和语音，约各需 3 学时；第 8 课和第 15 课为阶段复习课，只有课文，约各需 4 学时；其余各课有课文和语法，也各需 4 学时；加上机动 2 学时，共 60 学时。每课课文均分为 A、B 两篇，B 是全课的主要教学材料；A 供语法教学后使用，作为巩固语法、进行语言练习的材料；两种课文中出现的单词都要求记忆，在全书中都有多次复现。每课的每种教学材料（语音、语法、课文）都配有两套练习，第一套复习本课所学的全部词汇、语音或语法，供全班使用；第二套供学有余力的学生选用。第 8 课和第 15 课后的阶段复习练习，供全班使用。

本册书末附有：

1. 总词汇表。
2. 名词、形容词、代词变格表及课堂用语。

本书由同济大学主编。参加编写的同志有同济大学顾建光、应云天、陶学俭、奚声韵；上海交通大学黄人杰；南京工学院蔡宝琨；华东水利学院李鸿兰等同志；经哈尔滨工业大学（主审）、清华大学、浙江大学、合肥工业大学、昆明工学院、沈阳机电学院和南京工学院审阅。

在编写过程中，得到上海外国语学院有关教师的帮助，谨致谢意。

由于编者水平有限，书中缺点和错误在所难免，请使用本书的同志提出意见。

编 者

1978年3月

Оглавление 目 录

Первый урок 第一课	1
Тексты	1
А. Что это?	1
Б. Наш завод	2
Фонетика	2
I. 俄语字母	2
II. 书写规则	3
Второй урок 第二课	12
Тексты	12
А. Кто это?	12
Б. Институт	13
Фонетика	14
I. 音节、重音	14
II. 元音 о, я 的弱化	14
III. 浊辅音的清化和清浊辅音的同化	14
IV. 移行规则	15
Третий урок 第三课	22
Тексты	22
А. Какой это завод?	22
Б. Физическая лаборатория	23
Грамматика	24
I. 词类	24
II. 名词的性、数	25

III. 形容词的性、数	26
IV. 形容词性代词的性、数	27
Четвёртый урок 第四课	34
Тексты	34
А. Что студёнты дёлают?	34
Б. Урóк	35
Грамматика	36
I. 动词变位	36
II. 句子成分	38
Пятый урок 第五课	44
Тексты	44
А. Чей ёто учебник?	44
Б. Завóд для производственной прáктики	45
Грамматика	46
I. 第一格的用法	46
II. 单数第二格的变化	47
III. 第二格的用法(一)	49
Шестой урок 第六课	56
Тексты	56
А. О чём они говорят?	56
Б. Пекин	57
Грамматика	58
I. 单数第六格的变化	58
II. 第六格的用法	60
Седьмой урок 第七课	67
Тексты	67
А. О ком вы говорите?	67
Б. Современный завод...	68

Грамматика	69
I. 复数第二、六格的变化	69
II. 第二格的用法(二)	70
Восьмой урок 第八课	78
Тексты для повторения	78
А. Кто в цехе?	78
Б. Новый цех	78
Девятый урок 第九课	89
Тексты	89
А. Кого слушают студенты?	89
Б. Энергия	89
Грамматика	91
I. 单数第四格的变化	91
II. 第四格的用法	93
Десятый урок 第十课	101
Тексты	101
А. Кого они учат?	101
Б. Наш институт	101
Грамматика	103
I. 复数第四格的变化	103
II. 及物动词和不及物动词	104
Одиннадцатый урок 第十一课	113
Тексты	113
А. Что выпускает ваш завод?	113
Б. Наша энергетическая промышленность	114
Грамматика	115
谓动词的时	115
Двенадцатый урок 第十二课	125

Тексты	125
А.	Чемú способствует развитие энергетической промышленности?	125
Б.	Производство чугуна и стали	126
Грамматика	128
I.	单数第三格的变化	128
II.	第三格的用法	130
Тринадцатый урок	第十三课	137
Тексты	137
А.	Чем вы занимаетесь?	137
Б.	Уголь	137
Грамматика	139
I.	单数第五格的变化	139
II.	第五格的用法(一)	141
Четырнадцатый урок	第十四课	148
Тексты	148
А.	Кем они работают?	148
Б.	В чём же дело?	148
Грамматика	150
I.	复数第三、五格的变化	150
II.	第五格的用法(二)	151
Пятнадцатый урок	第十五课	159
Тексты для повторения	159
А.	Кем он будет?	159
Б.	Строительство на берегах реки Янцзы	160
		*		*		*				
Словарь	总词汇表	173

Приложения 附录

1. 名词变格表	180
2. 形容词变格表	181
3. 名词性代词变格表	182
4. 形容词性代词变格表	183
5. 《讲俄语》...	184
6. 略语表	185

Первый урок

第一 课

Тексты

А. Что это ?

Б. Наш завод

Фонетика

I. 俄语字母

II. 书写规则

Тексты 课文

А

Что это ?

Что это ?

Это учебник.

Что то ?

То тетрадь.

Что это ?

Это ручка.

А что то ?

То карандаш.

Б

Наш завод

Это наш завод. Наш завод большой.
Здесь новый цех. Этот цех большой.
А там другой цех. Тот цех тоже большой.

Новые слова 生 词

1. что [代]	什么	11. большой [形]	大的
2. это [代]	这(是)	12. здесь [副]	(在)这里
3. учебник [阳]	教科书	13. новый [形]	新的
4. то [代]	那(是)	14. цех [阳]	车间
5. тетрадь [阴]	练习本	15. этот [代]	这, 这个
6. ручка [阴]	钢笔	16. там [副]	(在)那里
7. а [连]	而; 可是	17. другой [形]	别的; 另一个
8. карандаш [阳]	铅笔	18. тот [代]	那, 那个
9. наш [代].	我们的	19. тоже [副]	也
10. завод [阳]	工厂		

Фонетика 语 音

I. 俄语字母

俄语共有 33 个字母, 其中元音字母 10 个, 辅音字母 21 个, 无音字母 2 个。

元音字母 а о у ы э
 я ё ю и е

辅音字母

л м н р й	б	в	г	д	ж	з	
	п	ф	к	т	ш	с	х ц ч щ

无音字母 硬音符号 Ъ

软音符号 Ь

硬音符号Ъ用于元音字母 я, ё, ю, е 之前, 起隔音作用, 表示这些元音与前面的辅音不相拼读。

如: **объя́снение** 讲解 **подъём** 提高

软音符号 ь 用于辅音字母后, 表示该辅音发软音。

如: **есть** 是 **тепе́рь** 现在

очень 很 **большо́й** 大的

软音符号 ь 如用于辅音字母与元音字母之间, 则既使辅音发软音, 又表示该辅音不与后面的元音拼读。

如: **статья́** 文章 **сырье́** 原料

I. 书写规则

俄语字母有印刷体和书写体、大写和小写之分。我们在书写单词及句子时要注意如下规则:

1. 句子开头的第一个字母要大写, 词与词之间要留有间隔; 句子结束时, 要有标点符号: 句号“.”, 问号“?”, 感叹号“!”。

如: **Это заво́д.** 这是工厂。

Что это? 这是什么?

Встать! 起立!

2. 专有名词(如人名、地名及机构、书报杂志的名称)的第一个字母要大写。

如: **Ле́нин** 列宁 **Компа́ртия Кита́я** 中国共产党

Пеки́н 北京 **“Жэньминь жибао”** 人民日报

Алфавит 字母表

Табл. 1

字母		字母名称	字母		字母名称
印刷体	书写体		印刷体	书写体	
А а	<i>А а</i>	а	П п	<i>П п</i>	пэ
Б б	<i>Б б</i>	бэ	Р р	<i>Р р</i>	эр
В в	<i>В в</i>	вэ	С с	<i>С с</i>	эс
Г г	<i>Г г</i>	гэ	Т т	<i>Т т</i>	тэ
Д д	<i>Д д</i>	дэ	У у	<i>У у</i>	у
Е е	<i>Е е</i>	йэ	Ф ф	<i>Ф ф</i>	эф
Ё ё	<i>Ё ё</i>	йо	Х х	<i>Х х</i>	ха
Ж ж	<i>Ж ж</i>	жэ	Ц ц	<i>Ц ц</i>	це
З з	<i>З з</i>	зэ	Ч ч	<i>Ч ч</i>	че
И и	<i>И и</i>	и	Ш ш	<i>Ш ш</i>	ша
Й й	<i>Й й</i>	и краткое	Щ щ	<i>Щ щ</i>	ща
К к	<i>К к</i>	ка	Ъ ъ	<i>Ъ ъ</i>	твёрдый знак
Л л	<i>Л л</i>	эль	Ы ы	<i>Ы ы</i>	ы
М м	<i>М м</i>	эм	Ь ь	<i>Ь ь</i>	мягкий знак
Н н	<i>Н н</i>	эн	Э э	<i>Э э</i>	э
О о	<i>О о</i>	о	Ю ю	<i>Ю ю</i>	йу
			Я я	<i>Я я</i>	йа

拼音表

Табл. 2

辅音	元音									
	а	о	у	ы	э	я	ё	ю	и	е
б	ба	бо	бу	бы	бэ	бя	бё	бю	би	бе
п	па	по	пу	пы	пэ	пя	пё	пю	пи	пе
в	ва	во	ву	вы	вэ	вя	вё	вю	ви	ве
ф	фа	фо	фу	фы	фэ	фя	фё	фю	фи	фе
д	да	до	ду	ды	дэ	дя	дё	дю	ди	де
т	та	то	ту	ты	тэ	тя	тё	тю	ти	те
з	за	зо	зу	зы	зэ	зя	зё	зю	зи	зе
с	са	со	су	сы	сэ	ся	сё	сю	си	се
м	ма	мо	му	мы	мэ	мя	мё	мю	ми	ме
н	на	но	ну	ны	нэ	ня	нё	ню	ни	не
л	ла	ло	лу	лы	лэ	ля	лё	лю	ли	ле
р	ра	ро	ру	ры	рэ	ря	рё	рю	ри	ре
г	га	го	гу	—	—	—	—	—	ги	ге
к	ка	ко	ку	—	—	—	—	—	ки	ке
х	ха	хо	ху	—	—	—	—	—	хи	хе
ж	жа	жо	жу	—	—	—	жё	—	жи	же
ш	ша	шо	шу	—	—	—	шё	—	ши	ше
щ	ща	що	щу	—	—	—	щё	—	щи	ше
ч	ча	чо	чу	—	—	—	чё	—	чи	че
ц	ца	цо	цу	цы	—	—	—	—	ци	це

注: ① 表中空格, 表示没有带这种音组的词;

② 辅音字母 г, к, х, ж, ч, ш, щ, 在语法变格、变位中, 如需要接元音字母 ы, ю, я, 须分别代以 и, у, а.

Аа Ёё Вв Гг Дд Ее Ёё

Жж Зз Чч Ии Кк Лл

Мм Нн Оо Пп Рр Сс

Тт Уу Фф Хх Цц Чч

Шш Щщ Ъъ Ыы Ээ Юю Яя

Это наш завод.

Наш завод большой.

Здесь новый цех.

Этот цех большой.

А там другой цех.

Этот цех тоже большой.

Упражнения по фонетике 语音练习

I

1. 把元音字母分大、小写各写 5 遍。
2. 把辅音字母分大、小写各写 3 遍。
3. 把 2 个无音字母各写 5 遍。
4. 朗读, 注意清辅音的发音:

пар	по́ле	о́пыт	пя́тый	пе́рвый
пир	парк	полк		
как	како́й	куда́	кино́	кем
так	тот	тут	ты	Кита́й

5. 朗读, 注意 д, т, н 在不同场合的发音:

да—дя	до—де́	ды—ди	ду—дю
дядя	идёт	ро́дина	где
та—тя	то—те́	ты—ти	ту—тю
тётя	тип	те	чита́ть
на—ня	но—не́	ны—ни	ну—ню
ня́ня	днём	кни́га	нет жи́знь

6. 朗读, 注意 ш, щ, з, ж 辅音的发音:

ша — шо — шу — шё — ши — ше
шар шум бо́льший шесто́й
ща — шу — щё — щи — ще